

A/S IKAST BETONVAREFABRIK

Lysholt Alle 4

7430 Ikast

1. oktober 2024

Dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 til midlertidigt gennembrud af beskyttet vandløb i Tulstrup Grusgrav

Ikast Betonvarefabrik (IBF) har søgt om midlertidigt gennembrud af beskyttet vandløb på ejendommen Mads Clausensvej 22 og Nedre Hestlundvej 26B, 7441 Bording, matr. nr. 2u, Hestlund By, Bording. Placering af det midlertidige gennembrud fremgår af nedenstående kortudsnit 1.

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603380

Sagsbehandler:
Tina Mønster
E-mail:
timon@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603396
Sagsnr.:
01.05.08-P25-24-20

Kortudsnit 1: Graveetape 1, 2 og 3 samt beliggenhed af passage for gennemgravning af det beskyttede vandløb Melkær Grøft med pink. Gennembruddet er 10 meter. Der er en beskyttet eng i umiddelbar nærhed af graveområdet, hvor der holdes 10 meters afstand fra graveområdet til engen.

IBF har søgt Region Midtjylland om tilladelse til råstofindvinding. Der henvises til råstoftilladelsen for at se afgrænsningen af indvindingsområdet, som også indeholder materiale- og oparbejdningsplads og en del af en tidligere gravesø.

Ansøger har fået udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som udover det ansøgte projektareal, også forholder sig til et større råstofindvindingsområde. Det er kun det ansøgte projektareal, der er medtaget og vurderet i nærliggende tilladelse. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag til tilladelsen til råstofindvinding.

Kommunens afgørelse

Ifølge § 3 i *naturbeskyttelsesloven*¹ må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper. Det ansøgte kræver derfor dispensation fra *naturbeskyttelseslovens* § 3, stk. 1.

Ikast-Brande Kommune giver dispensation til midlertidig gennemgravning af vandløb omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

1. Anlægsarbejdet skal ske på en sådan måde, at varige spor i vandløbet undgås.
2. Vandløbet skal reableres igen efter endt gennemgravning af Melkær Grøft.
3. Det ansøgte projekt må ikke påvirke engens tilstand, og må ikke føre til nogen varig grundvandssænkning af engen, og der efterbehandles med grovkornet materiale mellem engen og den efterbehandlede gravesø (kortudsnit 2).

Afgørelsens baggrund og gyldighed

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jf. § 3, stk. 1 i *naturbeskyttelsesloven*. Den er givet på baggrund af ansøgning af 28. juni 2024 og miljøkonsekvensrapporten udarbejdet af Niras samt mail af 31. maj 2024 fra Niras. Det er en forudsætning, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, og der ikke er modtaget klager. Eventuel klage har opsættende virkning på dispensationen, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. *naturbeskyttelseslovens* § 87, stk. 7.

---

¹ Lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1392 af 04/10/2022 (med senere ændringer)

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, får du omgående besked. Hvis du ikke inden 1 uge efter klagefristens udløb har modtaget besked om, at der er kommet klager, kan dispensationen udnyttes.

En dispensation bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Ansøgning

Niras søger på vegne af IBF en dispensation til at gennembryde Melkær Grøft. Ansøgningen er en del af projektet, som omhandler, at IBF har søgt om tilladelse til indvinding af råstoffer på matr. nr. 11x, og del af 155 og 9h Hestlund by Bording. Graveplanen består af tre graveetaper, og etaperne fremgår på kortudsnit 1.

IBF søger om dispensation at gennembryde Melkær Grøft på en 10 meter lang strækning syd for etape 1, så sandsugeren kan komme fra dens nuværende placering i råstofsøen syd for etape 1 og ind i etape 1. Placering af ønsket gennemgravning er vist på kortudsnit 1 i dispensationen.

Efter endt gennemgravning af vandløbet, som vil ske over 1- 1,5 måned, vil vandløbet Melkær Grøft blive efterbehandlet med finsand (tilbageskyl), med udformning af kronekant og pålægning af finsand indtil 8 meter fra grøftens kronekant på begge sider af grøften. Fra de 8 meter efterbehandles derefter med en hældning på 1:4 under grundvandsspejl, dvs. i råstofsøerne på hver side af grøften.

Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter et generelt forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af de beskyttede naturområder. Kommunen kan ifølge *naturbeskyttelseslovens* § 65, stk. 2 meddele dispensation til tilstandsændringer i beskyttede naturområder. Der dispenseres som udgangspunkt kun til forhold, der forbedrer eller understøtter naturtypen. Der skal ifølge lovbemærkningerne foreligge særlige omstændigheder, før der kan gives dispensation til forhold, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper.

Kommunens vurdering

Afgørelsen om dispensation er truffet på baggrund af følgende oplysninger og vurderinger:

Melkær Grøft er udpeget som et beskyttet vandløb efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*. Melkær Grøft løber langs med et engområde, der også er omfattet af beskyttelsen (jf. kortudsnit 1). Melkær Grøft er ikke målsat, men løber ud i det målsatte vandløb (Storåen).

Besigtigelserne i forbindelse med udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport har vist, at denne del af Melkær Grøft er kraftigt påvirket af okker, og vegetationen i vandløbet viser, at strækningen i perioder tørrer ud. Således

vurderes det i miljøkonsekvensrapporten, at der ikke er egentlige vandplanter i vandløbet, og ved nedstik kan det konstateres, at der ligger et blødt lag af flokkuleret okker på bunden. Alle overflader er belagt med okker, og der kan ikke konstateres egnede forhold for hverken smådyr eller fisk.

Figur 1: Melkær Grøft, hvor der søges om dispensation til et midlertidigt gennembrud (Niras, 11. november 2022)

Det vurderes i miljøkonsekvensrapporten, at der ikke vil være et biologisk tab ved at gennemgrave en del af Melkær Grøft. Denne del af vandløbet har en meget begrænset eller ingen interesse for offentligheden, og grundet de høje okkerkoncentrationer, så vurderes det i miljøkonsekvensrapporten, at det er der heller ikke noget biologisk indhold at tage hensyn til, hvilket Ikast-Brande Kommune i nærværende dispensation har lagt vægt på.

Det ansøgte areal er beliggende i nærheden af en beskyttet eng efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*. *Naturbeskyttelseslovens* § 3 foreskriver, at der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen kan foretages indgreb, som kan medføre tilstandsændringer i de beskyttede områder.

Det meddeles derfor midlertidigt gennembrud af det beskyttede vandløb Melkær Grøft under vilkår af, at engen ikke ændrer tilstand. Der er blevet vurderet, og fremgår af ansøgningsmaterialet, at indvinding i de tre etaper ikke påvirker den beskyttede eng. I miljøkonsekvensrapporten beskrives også, hvorledes påvirkningen af engen over en længere årrække kan afværges, ved at området mellem engen og søen efterbehandles med samme grove materiale, som de råstoffer, der er bortgravet (kortudsnit 2). Derved er der fuld hydralisk kontakt mellem engen og den efterbehandlede sø, og det forventes ikke, at ville ikke ske en varig grundvandssænkning af engen, hvilket Ikast-Brande Kommune har lagt vægt på. Der

kan muligvis i de første år af indvindingen ske en lille sænkning i grundvandspejlet (op til 5 cm) på grund af råstofindvindingen, men denne sænkning udlignes i takt med at gravesøen vokser sig større, som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Så lille en påvirkning vurderes i miljøkonsekvensrapporten ikke at kunne medføre væsentlige tilstandsændringer i engen, hvilket kommunen har lagt vægt på.

Det miljøvurderede område	Erhvervsområde	10 m sandet søbred
Beskyttede vandløb	Jordbrug med eventuelt græs	Levende hegn
§3 beskyttet eng	Sø	Grovkornet tilbagefyld

Kortudsnit 2: Grovkornet tilbagefyld, engen samt den efterbehandlede gravesø (Niras).

Nedenfor gennemgås det ansøgte projektets påvirkning af Natura 2000-områder, vandområdeplaner samt Bilag IV-arter. For uddybende vurdering og data henvises til miljøkonsekvensrapportens afsnit 15, 16 og 17 og tilladelse til råstofindvinding.

Natura 2000-områder og Vandområdeplaner

Det ansøgte udføres uden for Natura 2000-områderne. De nærmeste Natura 2000-områder er beliggende omkring 7-10 km syd, sydøst og nordøst for projektområdet og er:

- Harrild Hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage (N75)
- Stenholt Skov og Stenholt Mose (N228)
- Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov (N53)

Nedstrøms Storå, hvortil Melkær Grøft har sit udløb, ligger Nissum Fjord, fjorden er en del af Natura 2000-område Nissum Fjord (N65).

Udpegningsgrundlagene for de fire Natura 2000 fremgår som bilag.

De nærmest beliggende Natura 2000-områder: N75, N53 og N228 ligger i en afstand, hvor der ikke kan forekomme direkte påvirkning som følge af til dels gennembruddet af vandløbet, men også projektet som helhed, nemlig råstofindvinding i etape 1, 2 og 3. De våde naturtyper inden for Natura 2000-områderne er delvist følsomme over for ændringer i grundvandsstanden, men det vurderes i miljøkonsekvensrapporten, at råstofindvinding under grundvandsspejlet kun skaber små og midlertidige grundvandssænkning i nærområdet og ikke vil påvirke områder, som er beliggende 7-10 km væk, hvilket kommunen har lagt vægt på.

I Natura 2000-væsentlighedsvurderingen, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten, konkluderes, at der uden afværgeforanstaltninger er risiko for påvirkning af flodlampret, havlampret og laks. Disse arter er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Nissum Fjord (N65). Der er derfor udført en Natura 2000-konsekvensvurdering i miljøkonsekvensrapporten. På baggrund af konsekvensvurderingen vurderer Ikast-Brande Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil skade Natura 2000-områdets integritet.

Melkær Grøft gennemskærer projektarealet, og vand fra okkerfældningsbassinet ledes også hertil. Det vand som løber fra okkerfældningsbassinet til Melkær Grøft vurderes i miljøkonsekvensrapporten ikke at ville forringe tilstanden i hverken Melkær Grøft eller i nedstrømsliggende vandområder som Storåen og Nissum Fjord. Det vurderes i miljøkonsekvensrapporten, at okkerfældningsbassinet sikrer, at det vand som ledes ud fra graveområdet indeholder mindre okker end det vand, som naturligt løber i vandløbet. Gravning igennem grøften vil heller ikke medføre en påvirkning nedstrøms, og det ansøgte vil derfor ikke forringe tilstanden i Nissum Fjord eller forhindre, at der kan ske målopfyldelse.

Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at gennemgravningen af vandløbet ikke i sig selv – eller i forbindelse med det ansøgte projekt eller andre planer og projekter – vil kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt, og ikke vil være en hindring for, at målsætningerne for Natura 2000-områdets tilstande nås og opretholdes.

Bilag IV-arter

Af bilag IV til EU-habitatdirektivet fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 x 10 kilometer. I hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I DCE's kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV arter: Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø og Ulv.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten er fredede og beskyttede arter eftersøgt både inden for det ansøgte areal og i nærområdet omkring det ansøgte areal.

Det tilladte råstofgraveareal består hovedsageligt af landbrugsjord med markdrift og rummer ikke egnede yngle- eller levesteder for bilag IV-arter, bortset fra de sandede partier i den aktive råstofgrav, hvor der er mulighed for forekomst af markfirben. Markfirben blev dog ikke fundet ved feltundersøgelserne. Den tilladte råstofindvinding omfatter ikke nedlæggelse af egnede leveområder for markfirben. Råstofindvindingen vil derimod medføre en større udbredelse af næringsfattige, solrige levesteder for markfirben, hvilket kommunen har lagt vægt på.

Det er vurderet ud fra miljøkonsekvensrapporten samt ansøgningsmateriale, at indvinding i de tre etaper ikke påvirker bilag IV-arternes yngle- og rasteområde. Der er blevet vurderet på ovenstående nævnte arter samt bæver, grøn mosaikguldsmed, løgfrø og stor vandsalamander. Der er ingen af de ovenfor nævnte arter, som forventes at kunne yngle eller raste på det konkrete areal i Melkær Grøft samt i etape 1, 2 og 3.

Yderligere og mere detaljeret vurderingen af Bilag IV-arter fremgår som bilag til denne afgørelse samt tilladelsen til råstofindvinding.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune:

- At midlertidig gennemgravning af Melkær Grøft samt gennemgravning af etape 1, 2 og 3 ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt
- At der i forbindelse med det ansøgte ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- At der gennemførelse af det ansøgte samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Konklusion

Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektet kræver dispensation fra *naturbeskyttelseslovens* § 3, da projektet gennemgraver et beskyttet vandløb. Dette begrundes med, at der efter kommunens vurdering ikke er tale

om et underordnet forhold, samt at det ansøgte vurderes at medføre midlertidige ændringer i vandløbets tilstand.

Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at der bør meddeles dispensation til et midlertidigt gennembrud af beskyttet vandløb. Ikast-Brande Kommune har i afgørelsen lagt vægt på:

- At vandløbet er uden stor naturmæssig værdi, da vandløbet er uden et biologisk indhold af smådyr eller fisk, og at vandløbets bund ikke er egnet som substrat for hverken flora eller fauna grundet okker.
- At vandløbet på denne strækning ikke har offentlighedens interesse.
- At indgrebet er midlertidigt, og påvirkningen derfor er midlertidig, og at grøften reableres igen efter kort tid efter.

Det er altid lodsejerens ansvar, at der ikke sker indgreb i beskyttede områder. Der gøres opmærksom på, at vandløbet samt engen også fremover er omfattet af *naturbeskyttelseslovens* § 3. Fremtidige ændringer må derfor ikke foretages uden en ny dispensation.

Andre tilladelser

Kommunens dispensation fra *naturbeskyttelsesloven* fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning, herunder f.eks. tilladelser efter *vandløbsloven* og *miljøbeskyttelsesloven*.

Klagevejledning

Dispensationen efter *naturbeskyttelsesloven* kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber fire uger efter modtagelsen af dette brev, det vil sige **senest den 29. oktober 2024**.

En eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klager skal indsende sin klage via Klageportalen, som findes på www.naevnenes-hus.dk, www.borger.dk og www.virk.dk. Klager skal i den forbindelse logge på – typisk ved brug af NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageporta-

len til Ikast-Brande Kommune og anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Yderligere oplysninger om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://mfkn.naevneneshus.dk>, hvorfra der også er link til Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Eventuel fritagelse for brug af Klageportalen forudsætter, at klager indsender en begrundet anmodning herom til Ikast-Brande Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Ved indsendelse af en klage skal klager indbetale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- 1) Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- 2) Klageren får helt eller delvist medhold i klagen
- 3) Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi, klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis klager har indledt forhandlinger med ansøger og/eller kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret – for eksempel hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i parts-høring.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du har spørgsmål til dette brev, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Tina Mønster
Natur

Bilag 1 – Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder
Bilag 2 – Uddybende vurdering af Bilag IV-arter

Kopi til:

- Miljøstyrelsen, e-mail: mst@mst.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Ikast-Brande, e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ikast-Brande, e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Friluftsrådet, Kreds Midt-/Vestjylland, e-mail: Ikast-brande@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, e-mail: lokalraad@friluftsraadet.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, e-mail: miljo@kano-kajak.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, e-mail: dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Vestjylland, e-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
- Museum Midtjylland, e-mail: vjp@museummidtjylland.dk
- Dansk Forening for Rosport, e-mail: dffr@roning.dk
- Danmarks Jægerforbund, e-mail: sager@jaegerne.dk

Bilag 1 - Udpegningsgrundlag:

Harrild hede, Ulvemosen og heder i Nørlund Plantage (N75):

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 64		
Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med smårter (3130)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov (N53):

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 49		
Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310)	Revling-indlandsklit (2320)
	Græs-indlandsklit (2330)	Lobeliesø (3110)
	Søbred med smårter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Gul stenbræk (1528)
	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Visse-indlandsklit (2310) og gul stenbræk er ikke tilstede i habitatområde H49. Den nævnte naturtype og art gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 34		
Fugle:	Hvepsevåge (Y)	Trane (Y)
	Stor hornugle (Y)	Natrvn (Y)
	Isfugl (Y)	Sortspætte (Y)
	Hedelærke (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Stenholt Skov og Stenholt Mose (N228):

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 228		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Lobeliesø (3110)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Højmose* (7110)
	Nedbrudt højmose (7120)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Stilkeke-krat (9190) er ikke til stede i habitatområde H228. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Nissum fjord (N65):

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 58		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtomklit (2160)	Klitlavning (2190)
	Visse-indlandsklit (2310)	Græs-indlandsklit (2330)
	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Rigkær (7230)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Vandranke (1831)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Stavsild (1103)
	Odder (1355)	Bæver (1337)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Strandvold med enårige planter (1210) findes ikke i habitatområde H58. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 38		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Pibesvane (T)	Sangsvane (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Spidsand (T)
	Pibeand (T)	Krikand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Stor skallesluger (T)
	Rørhøg (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Klyde (TY)	Hvidbrystet præstekrave (Y)
	Pomeransfugl (T)	Almindelig ryle (Y)
	Brushane (Y)	Lille Kobbersneppe (T)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Hvidbrystet præstekrave (Y) og dværgterne (Y) findes ikke i fuglebeskyttelsesområde F38. De nævnte fugle gennemgås derfor ikke yderligere.

Bilag 2 - Bilag IV-arter:

Ulv: Arealet vurderes ikke at være egnet som yngle- og rasteområde for ulven. Da ulve tilbagelægger store afstande både som par og enlige, samt ofte vandrer rundt i større områder for at finde egnede levesteder, kan det ikke udelukkes, at ulven kan strejfe igennem området. En af ulvens vigtigste byttedyr er kronhjort, hvorfor ulv sandsynligvis vil foretrække en stor plantage som Kompedal Plantage nord for projektområdet samt områderne omkring Nørlund Plantage sydøst for Ikast.

Flagermus: Der er ingen større træer med strukturer, der kan være egnede som yngle- og rastested for flagermus inden for projektområdet. Det vurderes også i miljøkonsekvensrapporten, at der indenfor projektområdet er enkelte lave læhegn med få mindre nåletræer og buske mellem de åbne markområder, men at læhegnene ikke udgør nogle ledelinjer mellem større fourageringsområder for flagermus. Gennembruddet af vandløb eller projektet med gennemgravning af etape 1, 2 og 3 vurderes derfor ikke at påvirke områdets økologiske funktionalitet for flagermus, da hverken ledelinjer eller yngle- og rastesteder kan blive påvirket.

Grøn mosaikguldsmed: Grøn mosaikguldsmed yngler indlands ofte i søer og moser, der ikke er for næringsrige og med godt lysindfald. Arten er i høj grad tilknyttet arten krebseklo, der er værtsplante for larverne og ynglebestande er derfor afhængige af forekomsten af denne plante. Melkær Grøft, engen samt etape 1, 2 og 3 vurderes ikke af kommunen at udgøre noget yngle- og rasteområde for arten.

Odder: Der er ingen egnede levesteder for odder inden for eller i umiddelbar nærhed af projektområdet. Der er ikke kendte forekomster af odder i Melkær Grøft, men odder er kendt fra bl.a. Storå, som er forbundet med Melkær Grøft. Det kan ikke udelukkes, at en odder kan forvilde sig op i området. Det er vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at der ikke findes oplagte rasteområder for odder inden for projektområdet, og derfor vurderes det ikke sandsynligt, at områdets økologiske funktionalitet vil blive påvirket af projektet, og slet ikke af den konkrete og midlertidige gennemgravning af vandløbet.

Markfirben: Der vurderes i miljøkonsekvensrapporten at være få egnede yngle- og rasteområder for markfirben i den tidligere råstofgrav. Dog har Niras vurderet, at der indenfor *dette* område med etape 1, 2 og 3 ikke er egnede yngle- og rasteområder for markfirben. Arealet er landbrugsareal i omdrift. Den tilladte råstofindvinding omfatter derfor ikke nedlæggelse af egnede leveområder for markfirben. Der er et potentielt yngle- og rasteområde ved den gamle råstofgrav, men dette areal bibeholdes og ligger allerede i et allerede efterbehandlet område.

Bæver: Der er fundet tydelige spor efter bæver ved én af de tidligere gravesøer vest for projektarealet. Bævere nær råstofindvindingen vil potentielt kunne blive påvirket af støj fra indvindingen. Støj fra indvindingen er dog lokal og foregår i dagtimerne, hvor bæver opholder sig i bæverboet. Lokaliteten ligger desuden ved siden af den eksisterende grusgrav, og det formodes i miljøkonsekvensrapporten, at bævere i området har tilpasset sig støj fra læssemaskiner, sandsugning og grusvask, idet bæveren er kommet til området på trods af den nuværende graveaktivitet. Der er ikke risiko for, at artens yngle- og rastesteder påvirkes af forstyrrelser fra det ansøgte projekt som helhed og slet ikke af det konkrete gennembrud af vandløbet.

Padde: Det konkrete projektareal vurderes af Niras ikke at indeholde yngle- og rasteområder for paddearter som spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander. Paddearterne er tilknyttet vådområder og findes i relativ nærhed af deres ynglevandhuller. Det kan derfor udelukkes, at strækningen, hvor der skal etableres et midlertidigt gennembrud, udgør noget evt. yngle- og rasteområde for arterne.